

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre ..... 5 korona.
Egyes száma ára 4 fillér.

MEGELLEN. RÉSZLETES ERŐSZER:
szombaton és egyes rendi-
völ alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi Könyvtér (városba),
Hídutca 7. sz. ide küldendő
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:
Városi Könyvnyomda-Vállalat
Irodája, ide küldendő
az előfizetési díjak és látó-
tások.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP:

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. •• Felelős szerkesztő: KONCZ ÁRKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

A hortobágyi sáskairtás és eredményei.

Irtó: Jablonowski József.

Jablonowski József, az állami rovarfani intézet igazgatója rendkívül tartalma és érdekes cikket írt a Természettudományi Közöny 509. sz. füzetében. A cikk benünket debreczeniek érdekel elsősorban, amennyiben a hortobágyi sáskairtás eredményéről számol be.

Az irtási munkálatok vezetését abban az időben Jablonowski vezette. Élénken emlékeztünkben van az ő határtalan buzgalma és nagy tudása, amellyel a mentés munkáját végeztette.

Ez a cikk különben felc'et Hermann Ottó ellenéze-
teire, melyeket a ludós felhozott, azt állítván, hogy Jablonowski a "sáska és madár" közti összefüggés oktató hatálatát figyelmeire nem méltatta. Ezen állítást hatalmas érvekkel cáfolja az igazgató, azután elmondja a hortobágyi sáskairtás eredményeit és ezekből a következő tanulságokat szűri le.

A sáska 1906. évi nyári megállapításunk szerint 1907. évben 60,000 kat. holdon volt elterjedve, amely akkor 20,000 holdon oszlott meg. Az irtás költsége jelentékeny volt ugyan, de tekintve az elért eredményt, csekélynek mondható. Az 1907. évi összes kiadás kerekén 275,000 korona volt. Ebből azonban 84,000 korona a 250 új gép ára volt, melytől több évre törlesztendő összeg több évre vándor fel. Az irtás tehát 170,000 koronába került. A nagyhortobágyi pusztá legelője 42,000 hold és itt az irtás 80,000 koronába került, melynek egyik felét a kincstár, a másikat Debreczen fizette.

De ezen sáskairtás helyes megítélése végett érdemes még egyéb körülményeket is figyelembe venni. Ha 1907. évben sővénylét irtoított volna a sáskát, az irtás a hozzávaló felszereléssel együtt és a 25 munkanapra szükséges napi 30,000 napszámossal, megfelelő számu fuvarossal nem kevesebb, mint 2-5—2-8 millió koronába került volna, holott a tervem szerint végrehajtott sáskairtás épen ennek egytizede, vagyis 250,000 korona volt. A sáskát csak meleg, száraz és csendes időben lehet sővénybe hajtani, eszben, boros időben, esőben, hidegben sehogysem. A gép ellenben szakadó eső után is dolgozik. A sővény munkájából a gyeplék semmi haszna sincs. És nem utolsó dolog a napszámok szám sem. Ne feledjük, hogy oly vidékről van szó, ahol a mezőgazdasági szocializmus a legcsu-nyább alakjában ismeretes. A másfelé és kétezer napszámossal boldogultam akkor is, midőn a szomszédos helyeken sztrájkolt a mezőgazdasági cselédség és a napszámok.

Ez a tanulság vonható le a nagyhortobágyi sáskairtásból. Erről az irtásról dicsekedés nélkül mondhatom, hogy megelőztük a világ összes sáskalepét játékat. Anglia Cyprus szigetén felbehagyott a sővényvel, bogárhálóval szedi a sáskát; a Balkán félsziget államai és Oroszország

még ma is árkolnak és szalmatüzzel dolgoznak. Észak-Afrika részint sővénylét küzd, részint a száraz avarút fűzével. Dél-Afrika vaggonszalma fogyasztja az arzenosókat és permetez, míg Amerika a sáskafogókkal dolgozik. Valamennyien kiltástalanul fáradsnak, mi pedig mindezeknél gyorsabban, könnyebb és olcsóbb munkával, mérgezés és pazarlás nélkül dolgozunk és megértük azt az időt, hogy fölébe kerülünk a bajnak.

Végül még röviden arra a nagyfontosságú kérdésre is kiterjeszkedem, hogy mennyiben számíthatunk a madarak munkájára és hírhatalmára a „Hermann-említett erőátvitel”-re, melyet semmiféle erőművi beavatkozással pótolni nem lehet. Hermann Ottó a madarak munkáját tulbecsüli. Nagyrányu sáskajáráskor a madár nem segíthet, nemcsak mivel a madár megfogott, hanem azért is, mert a madarra csak gyomra erejű és arra is csak csekély mértékben lehet számítani. A madár nem akadályozza meg a rovarok keletkezését, ha pedig ez megvan, nem irtja a kártevőt, habár eszik is belőle. Ha pedig a rovarok végre elmulik, a megmaradt néhány kártevő utóirtásában szintén nem vesz részt számottevő mértékben.

A pásztormadár a Nagy-Hortobágyon 1907 június 7-ikén érkezett meg. Minthogy összes fészkelőhelyeit jól ismerem és hat héten át közvetlenül, szemmel kísérem, próbáltam megszámlálni. Ismerem továbbá a sáskák területén csapongó és valószínűleg nem költő fiatal csapatokat is. Ezen az alapon én a pásztormadarak akkori számát 3000-re becsültem. Ezek a madarak a megistult helyeken az elpusztult sáskákat is ették, az élőkét is jól laktak ugyan, de azokban nagy kárt nem tettek.

A következő évben ismét megjelent, de már később. A Nagy-Hortobágyon már le sem telepedett, hanem keletre ment olyan helyre, ahol kevés sáska volt, ott fészkelte is. De itt is nem a sáskák, hanem a sáskától tiszta helyeken tartózkodott. Két leölt pásztormadár gyomra igazolta, hogy a madár akkor egyáltalában nem evett sáskát, hanem csak apró aphodiuszokat. Ez az ártatlanul bogár az ottani legelőken az állatok elhagyott trágyájában millió számra él. Az ezt fészkelők egyrésze bejárt Tiszacségrére, ahol a szederfák termését ette. Pedig, ha az ott, Szentmargitán, Bogotán meglévő csekély marokkói sáska nem, volt neki elég, ehetett volna a többi fajokból, amelyből „dugig” volt.

Az ornithológiai központ hivatalos lapjából kiderült, hogy a pásztormadár eljött hozzánk 1909-ben is, de a régi sáskák területnek, a Hajduságnak felé sem nézett. Elment le a Dunára, Fehér megyébe és más felé is és evett meggyet, cseresznyét és sok szöcskét.

Pedig jöhettél volna a madár a Hajduba, ahol volt mire utakaritania és jöhettél volna Nagykőrűbe, ahol még sok marokkói sáska is volt és ahol a Tisza-tölts rözse-

tutájában és karórákásokban rendszeren fészkelhetett volna. De hát nem jött. Jobb volt a cseresznye ennek az „ördögös” madárnak, mint ahogyan a távol keleten nevezik, de nem kellett neki sáska.

Ehől azt hiszem, tisztán és világosan kitűnik, hogy az ilyen madárra, nagy sáskapusztító hirt mellé is, mint komoly sáskairtó tényezőre se a sáska utótakarításában, se máskor számítani nem lehet és sáskaevő munkájának gyakorlati értéke nincs. Szakaszott így vagyunk a többi sáskaevő madárral, a gólyával és a többivel is. Evett bőven és jól is lakott a sáskából mind, mert sáska bőven volt, de komoly kárt nem tett benne.

Mindezt fontolóra véve, nyilvánvaló: mi az igazság? A nagyhortobágyi állapot megmutatta, hogy az erőművi irtást semmiféle madárral, s a madár erejének semmiféle átvitelével pótolni nem lehet még akkor sem, ha a pázrtormadárnak, gólyának, a vetési varjunak, a yereslabu vércsének s a többi madárnak mind még nagyobb sáskairtó hire volna, mint azt némelyek hiszik és hirdetik.

A közigazgatási bizottság ülése.

Városi közigazgatási bizottsága f. hó 5-ikén tartotta ülését Domahidy Elemér főispán elnöklétével. Az ülésen jelen voltak: Kovács József polgárm., Vecsey Imre főjegyző, dr. Magoss György főjegyző, Bészler Károly árszakéki elnök, Szabó Kálmán tanácsnok, Latinovics Mihály műszaki tanácsos, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató, Csányi Viktor kir. tanfelügyelő, Tüdös Kálmán dr., főorvos, Borsos József építész, Reitz János főállatorvos., Tüdös János dr. Csanak János, Rickl Antal, Tóth István, Márk Endre, Fejér Ferenc dr. bizottsági tagok és Zöld József tj. jegyző.

Mindenesetre dicséretes, hogy a bizottság tagjai igen szép számban jelentek meg az üléseken. Ez nemcsak a város ügyei iránt érzett érdeklődésnek bizonyítéka, hanem annak is, hogy a bizottsági tagok a törvényhatóság bizalmát nemcsak disznak tekintik, hanem az azzal járó kötelességeket is szívesen végzik.

A közigazgatási bizottság ülésen a szakelődők a következőkben terjesztették be jelentéseiket:

A *polgármester* jelentése szerint a rendőrség az elmúlt hónap tartózatától 226 egyént, akik közül az ügyészségnek átadtak 3 embert, rendőrlég megbüntettek 217-et és eltilontak 26 egyént. Az elsőfoku íparhatóság 57 dr. iparigazolványt adott ki, mely címen 130 korona folyt be iparköztársi célokra.

Katonai létszám: közös hadseregbeli 956 ember, 345 ló, honvédségnél 876 ember és 404 ló. Kiadtak 4 drb. utlevelet.

A *pénzügyigazgató* jelentése szerint az elmúlt hónapban befizettek állami egyenes adóban 232,308 kor., hadmentesség díjban 543 kor., helyégyjövédékben 46,499 kor., jogilletékben 117,846 kor., dohányjövédékben 113,548 kor., fogyasztási- és italadóban 25,833 kor. A pénzügyigazgató egy, a minisztérium 2 esetben adott fizetési halasztást. Az állami adóban 131,656 koronával több folyt be szeptember végén a tavalyinál.

A *tisztai főorvos* jelentése szerint a város közegészségügyi viszonyai javultak, amennyiben egy a megbetegedések, mint a halálazások csökkentek. Kanyaróban 3, vörhenyben 22, roncóló toroklobban 4, szamarhuruthban 12, has-tífuszban 23 megbetegedés történt. Két koleraegyanys eset is fordult elő negatív eredménnyel. A naponként megtartott piacvizsgálatok eredményesek voltak, míg a hónap elején tömeges elkobzás történt, a hó végén erre nem volt szük-

ség. Az élelmiszerek árulói alkalmazkodnak a közegészségügyi kívánalmaihoz. A város köztisztasága javult, mióta a redőrség fokozottabb buzgalommal végzi az ellenőrzést. A kolera-veszély ellen az intézkedéseket a hatóság megteette. A fertőzött helyekről érkezett utasok megfigyelés alá jönnek. Komoly megbetegedés nem fordult elő.

A *kir. tanfelügyelő* jelenti, hogy a debreczeni tanyai elemi iskolákhoz a miniszter Balogh Ferenc és Rátonyi Lajos nevezte ki. Az országos tanítói árvaházban 87 fiut és 85 leányt nevelnek.

A *kir. főállatorvos* jelentése szerint veszettség fordult elő a III. állategészségügyi körzetben.

Statistika. A városban született szeptember hóban 128 fiu és 105 leány; — meghalt 59 férfi és 62 nő; házasságra lépett 37 pár.

A közkórház betegforgalma szeptemberben a következő volt: ájtótt augusztusról 270, szeptemberben felvettek 352, kibocsátottak 323, meghalt 15, ápolás alatt maradt 284.

Utatitási

a törvényhatósági közigazgatási bizottságok számára, az elemi népiskolai oktatás ingyenességéről szóló 1908. évi XLVI. t-cikknek a községi és hitefelkezeleti iskolákat érintő rendelkezési végrehajtása tárgyában.

Kiadta: a m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Miniszter 1910. évi 100.600. szám alatt kelt rendeletével

Az 1909. évi december hó 10-én 150.000. szám alatt kiadott rendelet megállapította azon eljárás módokat, amely szerint a községi és hitefelkezeleti elemi iskolai tanítók a *fizetési alkötő részét képező tan- és felvételi díjak* elmaradása fejében, az 1908. évi XLVI. t.-c. értelmében, a vallás- és közoktatásügyi tárca terhére államségéllyel kártalaníttatnak; azt vevén irányadól, hogy a mondott címen befolyt jövedelem a tanítóknak díjlevéllal biztosított és nyugdíjnyük megállapításánál beszámított javadalmát képezte.

Jelen Utatitási keretében, a törvényben foglalt felhatalmazáshoz képest, azon eljárás nyer szabályozást, amely szerint megállapítandó a *kárpótlás összege* az esetben, ha a tan- és felvételi díjak címen befolyt jövedelem eddigéle a községi vagy felkezeleti iskola *fenntartási (dologi) szükségleteinek fedezésére* fordított

1. §.

A törvény 5. §-a értelmében azon tan- és felvételi díjak kárpótlásúl, melyek nem tartoznak a tanítói javadalomhoz, évi államségéllyként az az összeg jár, amely megfelel az illető iskola 1905—6., 1906—7. és 1907—8. tanévi költségvetésében ilyen díjak címén bevételként előirányozva volt összeggek *egy évi* állagának, azonban a kárpótlási összeg a 3. § második bekezdése szerint nem haladhatja meg azt az összeget, mely az illető iskola tandíj-köteles növendékeinél fejkenként számított évi 15 korona tandíjnak és 1 korona felvételi díjnak megeleli.

Ehhez képest az iskolafentartónak mindenekelőtt azt kell az iskolai költségvetések és számadások bemutatásával adatszzerűleg igazolni, hogy az iskolában az 1905—6., 1906—7. és 1907—8. tanévek folyamán egy-egy tanulóra mily összegű felvételi és tandíj volt kivette és *mennyi volt e címen a tényleges bevétel?*

Feltüntetendő tehát, hogy az iskolába tényleg bejárt tankötelesek közül a mondott tanévek folyamán hány mentetett fel a jelzett díjak fizetése alól, hányánál volt az törlendő behajthatatlanság czímén, s végül hány gyermek

után folyt be az mint *tényleges*, tehát a törvény értelmében megváltás alá eső bevétel.

Ezen adatok igazolásul bemutatandó az illető iskolának az említett három tanévről szóló költségvetésén, számadásán kívül annak felvételi naplója is.

Ezekre támaszkodólag tüntetendő fel a törvényben megjelölt három tanév átlagos eredménye s kárpótlás csakis az ezzel felérő összeg erejéig igényelhető.

2. §.

Az esetben, ha a községi vagy hitelekezeti elemi iskola a törvény 5. §-ában említett 1905—6. tanévet követőleg, de 1910. évi szeptember hó 1-je, azaz a törvény hatályba léptének napja előtt kezdte meg működését, a tandíjkárpótlás összegének megállapítása végett az iskola megnyitóló folytatólag mutatandók be a költségvetések, számadások és a felvételi naplók.

3. §.

Ha az illető iskola, amelynek javára t. i. a kárpótlás kérelmeztek, az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján államsegélyt már élvez, a vonatkozó kérvényhez a fentjelzett adatokon kívül *semmi egyéb okmány melléklése nem szükséges.*

Ha azonban az illető iskola az 1907. évi XXVII. t.-c. alapján államsegélyben még nem részesült volna, miután az 1908. évi XLVI. t.-c. 4. §-a szerint tan- és felvételi díjak megterítése czimén államsegélyben csakis azon iskola részesíthető, mely az 1907. évi XXVII. t.-c. föltételeinek minden tekintetben megfelel, az államsegély iránti kérvényhez a fent elősorolt adatokon kívül mindazon okmányok is melléklendők, melyek az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában az 1907. évi 76.000. számú rendelettel kiadott Utasítás 25. §-a előír.

4. §.

Az iskolafenntartó képviselőtöbbség eljáró iskolaszék a megjelölt módon fölszerelt és a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címzett kérvényt az illetékes törvényhatóság közigazgatási bizottságához terjeszti.

5. §.

A közigazgatási bizottság a kérvényben támasztott igényt az adatok alapján elbírálás alá veszi, és ha a kérelmet elfogadhatónak tartja, ezt határozatilag megállapítja és a kérvényt indokolt javaslata kíséretében a miniszterhez felterjeszti.

Ha ellenben a közigazgatási bizottságnak az igényt érintőleg észrevételei vannak erről, az iskolafenntartó képviselőtöbbség eljáró iskolaszékét észrevételeinek közlése mellett leírta ben értesíti s felszólítja aziránt teendő nyilatkozatra, hogy vajjon az általa emelt észrevételeket helyesekül elisméri-e?

Igenlő esetben a bizottság az igényt az általa emelt s az iskolaszék részéről helyesekül elismert észrevételek számbavételével határozatilag megállapítja és a kérvényt határozata kíséretében a vallás- és közoktatási miniszterhez felterjeszti.

6. §.

Ha azonban az iskolaszék a közigazgatási bizottság észrevételeit helytállónak el nem ismeri, vagy a bizottság megállapítását sérelmesnek véli, joga van az 1907. évi XXVII. t.-c. végrehajtása tárgyában 76.000—1907. szám alatt kiadott Utasítás 51. §-ában előírt helyszíni vizsgálat elrendelését a közigazgatási bizottságtól kérni, amely az erre irányuló kérelmet teljesíteni tartozik.

A róm. és gör. katolikus, ugyszintén református, ág.

evangelikus, gör. keleti és unitárius felekezeti iskola iskolaszék részéről kérelmezett helyszíni vizsgálat megtartásának időpontjáról a közigazgatási bizottság az illetékes egyházi főhatóságot is kellő időben értesíteni tartozik avégből, hogy annak esetleges képviseltetése felől gondoskodni módjában álljon.

A helyszíni vizsgálat költségeit, ha annak elrendelését az iskolaszék indokolatlanul kérte, az iskolafenntartó viseli, ellenkező esetben pedig az államkincstár.

Épúgy az államkincstár terhére esnek azok akkor is, ha a helyszíni vizsgálat hivatalból rendeltetett el és ennek eredménye az iskolaszék megállapítását igazolja.

7. §.

A 6. § értelmében foganatosított helyszíni vizsgálat alapján a közigazgatási bizottság szabályszerű határozatot hoz, mely az iskolafenntartó képviselőtöbbségben eljáró iskolaszéknek és a 6 §-ban felsorolt felekezeti iskolákat érintőleg az illetékes egyházi főhatóságnak is kézbesítendő.

Ezen határozat ellen, annak kézbesítésétől számított 15 napon belül, a vallás- és közokt. miniszterhez felebbezésnek, illetőleg az egyházi főhatóság részéről felszólalásnak van helye.

Ugy a felebbezés, mint a felszólalás az illetékes közigazgatási bizottságnál nyújtandó be, mely annak kapcsán az ügyet a vonatkozó határozattal és összes tárgyratkokkal fölszerelve, a *felebbezésben, illetve felszólalásban foglaltakra kiterjeszkedő felvilágosító jelentés kíséretében* felterjeszti.

8. §.

Ha pedig valamely felekezeti iskola fenntartója a törvény 3. §-ának 2-ik bekezdésében megjelölt alapon a törvényszakasz első bekezdésében megállapított fejenkénti 15 korona tandíjon és 1 korona felvételi díjon tulmenő kárpótlást óhajtana elnyerni, az erre irányuló kérelmet a közigazgatási bizottság a már hivatkozott 76.000/1907. sz. Utasítás 51. §-a által előírt és a kérelmező iskolafenntartó költségére folyamatba teendő helyszíni vizsgálat eredményéhez képest tüzetes tárgyalás alá veszi és arra nézve hozandó indokolt határozatát a miniszterhez felterjeszti.

A határozatban mindenkor feltüntetendő, hogy azon községben, melyben az illető iskola működik, sem állami, sem községi elemi iskola nincs, hogy az érdekelt iskolát az 1908. évi XLVI. t.-c. hatálybalépte már működésben találta és végül, hogy az iskola a fenntartó vagyontalansága miat a törvényben megállapított mérték alkalmazása mellett fentartható nem lenne.

Es esetben, ha az iskolafenntartó hitelekezet csupán az iskolába járó *másvallású vagy más községbeli* tankötelesek után szedelt a törvényben megjelölt évi 15 K-nyi tandíjnal és 1 K-nyi felvételi díjjal magasabb összeget, a tandíjkárpótlás összegének aránylagos megállapítását, ezen többletet érintőleg, az iskolafenntartó a most megjelölt alapon és előírt módon szintén kérheti.

9. §.

A törvény 4. §-ában foglalt rendelkezéshez képest olyan községnek folyamodványa, mely az 1868. évi XXXVIII. t.-c. 35. §-a által engedélyezett 5%-os iskolai pótdátot ki nem vetette, vagy ki nem merítette; továbbá azon hitelekezetnek folyamodványa, amelynek tagjai a hitelekezeti iskola fenntartására legalább is állami egyenes adójként 5%-ával felérő hozzájárulást nem fordítanak; tárgyalás alá nem vehető, tehát az ilyen iskola érdekében benyújtott kérvényt a közigazgatási bizottság ezen indok megjelölése mellett hivatalból visszautasítja.

10. §.

A tan- és felvételi díjak elmaradása fejében kárpótlás címen megállapított államsegély az érdekelt iskola iskolaszékének hivatalos és a vármegyei kir. tanfelügyelő által láttaozott nyugtáira fog az illetékes kir. adóhivatalnál folyóvá tétetni és az iskolafenntartó élvezetében marad annak, az iskola működésben létég.

A kir. tanfelügyelők és tanfelügyelősi kirendeltségek vezetői az ezen alapon államsegélyt élvező iskolákról törzkönyvet tartoznak vezetni, melyben az államsegélyre vonatkozó nyugtáknak az iskolaszék által láttaozás végett történt bemutatása nyilvántartandó és a kir. tanfelügyelő ellenőrizni köteles azt, hogy az államsegélyre jogosult iskola tényleg működésben van-e?

Ezen ellenőrzés foganatosítása végett az államsegélyt élvező iskola iskolaszéke a kir. tanfelügyelőt haladéktalanul értesíteni tartozik az iskola működésének megszűnéséről.

Amennyiben ezen bejelentés elmulasztása folytán az államkincstárra kár háramolna, annak erejéig az iskolafenntartót anyagi felelősség terheli.

— **A fagy nem öl meg a méheket.** A „Méhészet” című folyóiratban olvassuk a következőket: A méhek nem képesek a hangyák, halak és egyéb eszű-műszók módjára elviselni a hideget, ellenben hidegtől megdermedt állapotban egy hétig, esetleg 10 napig is maradhatnak. Hogy azonban mennyi hirnak ki egyáltalában, az még ismeretlen; de semmiesetre sem sokkal többet a fenti időnél. Kísérletet tettek egy ízben néhány méhet 0 hideg hatásának vetni alá. Két-három perc teljesen elég volt a méheknek megölésére. Lehet, hogy nagyobb ellenálló képességet fejtenek volna ki, ha a hideg fokozatosan éri őket. A méhek kirepülhetnek tél közepén, ha az idő némiképen fölényhül és a hőmérseket hirtelen esések megdermedve hullanak a földre. De ha ismét kisüt a nap, magukhoz jönnek, előre kelnek és visszarepülnek lakásukba, mintha mi sem történt volna. — Reméljük, hogy gyakorlati és tudományos szakembereink még alaposabban fogják fejtegetni ezt a kérdést, mivel ez éppen nem csekély fontossága a telelést illetőleg. Hogy a méh napokig tartó dermedt állapotból melegebb időben ismét újra életre kel, az a fent elmondottak után kétségtelen. E tekintetben a szakértőnk előtt egy új — és a körülményekhez képest kiaknázatlan tér áll, amelyről minden komoly méhésznek érdekében áll körülményesebben tájékozódni.

„Ős Debreczen.”

Elhelyezések Debreczen múltjából.

Írta: **Koncz Ákos.**

A fővárosi és vidéki sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg ezen kötetről, mely Debreczen múltját rajzolja meg meggyőző o o tollal. o

Ára 3 korona.

Tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak, nyilvános könyvtáraknak, egyeteknek és tanulóknak 3 kor. o o

Kapható a szerzőnél:

Városház, földszint, 7-ik számú ajtó (közlekvár).

!! MEGJELENT !!

□ A VÁROSI TANÁCS KIADÁSÁBAN □
**DEBRECZEN SZAB. KIR.
VÁROS ÉRVÉNYBEN LÉVŐ
SZABÁLYRENDELETEI-
NEK GYŰJTEMÉNYE.**

Az 564 oldal terjedelmű vaszkó kötet ára

2 KORONA. Kapható a városi könyvnyomda-vállalat irodájában. **Kossuth-utca, városház-épület.**

Alapított 1561.

Telefon: 270.

« DEBRECZEN SZAB. KIR. VÁROS »
KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATA.
(VÁROSHÁZÉPÜLET, KOSSUTH-UTCA.)

A modern technika legújabb vívmányaival felszerelve, készít mindenféle nyomtatványokat a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig, jutányos ár mellett.

Meghívók, eljegyzési kártyák, üzleti nyomtatványok, körlevelek a legizlésesebben állíttatnak ki. — Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközöl.

Tartós betűrebből készült tömörnyelvekkel helybeli és vidéki nyomdákknak, könyvkötőknek jutányos árért rövid idő alatt szolgálunk.